RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

nr. 216.647 van 1 december 2011
in de zaak A. 199.445/IX-7085

In zake : Johny CALLEWAERT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pascal Lahousse
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Leopoldstraat 64
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van Binnenlandse Zaken

---

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 8 maart 2011, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 18 januari 2011 uitgaande van de minister van Binnenlandse Zaken, waarbij het ministerieel besluit van 30 april 2010 betreffende het ontslag van ambtswege van Johny Callewaert wordt ingetrokken en waarbij hem met ingang van 30 april 2010 het ontslag van ambtswege wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Melissa Celis heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker en de verwerende partij hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 november 2011.

Staatsraad Daniël Moons heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pascal Lahousse, die verschijnt voor de verzoeker, en attaché Michaël Vannieuwenhuyse, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Melissa Celis heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Wat de toedracht van de zaak betreft, kan worden verwezen naar de uiteenzetting van de feiten in het schorsingsarrest nr. 208.571 van 28 oktober 2010.

3.2. Hieraan dient nog te worden toegevoegd wat volgt.

Gelet op de in het voornoemde schorsingsarrest nr. 208.571 van 28 oktober 2010 geformuleerde opmerkingen inzake motivering en feitenvinding, wordt het ministerieel besluit van 30 april 2010 ingetrokken en neemt de minister van Binnenlandse Zaken op 18 januari 2011 de volgende beslissing:

"Gelet op het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel, in het bijzonder de artikels 77 en volgende, zoals gewijzigd tot op heden;

Overwegende dat het ministerieel besluit van 30 april 2010 betreffende het ontslag van ambtswege van de heer Johny Callewaert wordt ingetrokken;

Overwegende de elementen vermeld in de notulen van het directiecomité van 26 januari 2010;

Overwegende de volgende feiten, afgespeeld op 30 mei 2009, die de heer Johny Callewaert, technisch assistent, niveau C, bij het CIC te Brugge, ten laste wordt gelegd:

1. Het registreren van het verkeerde huisnummer in de fiche;
2. Het doorgeven van het verkeerde huisnummer bij telefonische distributie aan de dispatcher van de Politiezone Blankenberge;
3. Het aanvankelijk niet melden op de fiche dat er een vuurwapen aanwezig was (terwijl meldster gezegd had dat het om een vuurwapen ging en hij dit zelf herhaald heeft);
4. Het niet volgen van de opgelegde procedure in het geval van moeilijkheden met persoon gewapend met een vuurwapen (hij heeft de oproep niet als noodoproep aanvaard en slechts voorgesteld als eenvoudige moeilijkheden in gezin met slagen);
5. Het aanvankelijk melden aan de dispatcher van de Politiezone Blankenberge dat er geen wapen aanwezig was en dat de meldster niet gezegd had of het een vuurwapen was (terwijl meldster wel degelijk had gezegd dat het om een vuurwapen ging);

De feiten vormen inbreuken op artikel 7, § 1 (plicht tot integriteit), § 2 (recht van de ambtenaren om waardig behandeld te worden) en 8, § 1 (het behandelen van de gebruikers van de dienst met welwillendheid) van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel;

Overwegende het advies van de Departementale Raad van Beroep van 25 maart 2010 om de overplaatsing als tuchtmaatregel op te leggen;

Dat gezien de eigenheid van de functie als calltaker in het kader van het opvragen van informatie een meer dan normale nauwgezetheid vereist wordt, vermits dit een belangrijke bron is voor de interventie van de hulpdiensten;

Dat in een aanzienlijk aantal oproepen het gaat om gevallen waarbij de veiligheid en integriteit van de burgers betrokken is;

Dat, door de ernst van de fouten die hij op 30 mei 2009 heeft begaan, betrokkene een ernstig veiligheidsrisico heeft veroorzaakt voor zowel de tussenkomende ploegen, de personen betrokken bij het incident als voor de

bevolking en hierdoor de veiligheid en integriteit van de burgers en de interveniërende diensten in het gedrang is gekomen;

Dat bovendien inzake de opmerking van de Departementale Raad van Beroep betreffende de vlekkeloze beroepsloopbaan bij zijn vorige werkgever dient te worden opgemerkt dat de functie van calltaker danig verschilt van enige andere functie en bepaalde specifieke competenties vooropstelt;

Dat aldus de vlekkeloze beroepsloopbaan bij de vorige werkgever bezwaarlijk kan in aanmerking worden genomen voor de uitoefening van de functie als calltaker;

Dat, gezien de eigenheid en belangrijkheid van zijn functie, de calltaker aan verschillende specifieke competenties, eigen aan deze functie, dient te voldoen;

Dat uit de voorliggende feiten duidelijk is gebleken dat betrokkene niet meer aan de competenties voldoet die van een calltaker verwacht worden door zowel de werkgever als de burger;

Dat bovendien heel wat aandacht is besteed aan het functioneren van betrokkene via onder meer extra opleidingen en bijstand door collega's;

Overwegende dat het kunnen omgaan met stress deel uitmaakt van de vereiste competenties voor het uitoefenen van de functie;

Overwegende dat de betrokkene de functie vrijwillig aanvaard heeft;

Overwegende dat betrokkene, ondanks extra opleidingen, toch nog vaak fouten heeft gemaakt en verklaart dit nog steeds te doen;

Dat overwegende bovenstaande argumenten de sanctie van overplaatsing bij tuchtmaatregel zoals geadviseerd door de Departementale Raad van Beroep, niet kan aanzien worden als een voldoende zware en adequate tuchtsanctie;

Enig artikel aan de heer Johny Callewaert, technisch assistent, niveau C bij het CIC te Brugge wordt het ontslag van ambtswege opgelegd met ingang van 30 april 2010."

Het betreft de thans bestreden beslissing.

Op 27 januari 2011 wordt deze beslissing aan de verzoeker ter kennis gebracht.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. De verzoeker voert in een eerste middel de schending aan van de beginselen van behoorlijk bestuur in het algemeen, en in het bijzonder van de materiële motiveringsplicht, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoeker houdt voor dat de bestreden beslissing niet beantwoordt aan de materiële motiveringsplicht en niet afdoende is gemotiveerd, daar zonder meer overwogen wordt dat het ontslag van ambtswege de enige en correcte beteugeling is van de begane tuchtfeiten. Zij bevat aldus geenszins een duidelijke, concrete, nauwkeurige en draagkrachtige motivering.

Overeenkomstig artikel 77 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 is het ontslag van ambtswege de op één na zwaarste tuchtsanctie. Er bestaan namelijk 9 graduele soorten tuchtsancties, waarbij het ontslag van ambtswege de achtste in rij is.

De Departementale Raad van Beroep heeft volgens de verzoeker wel op een correcte en afdoende wijze gemotiveerd waarom de tuchtmaatregel van het ontslag van ambtswege niet proportioneel is en waarom wordt geadviseerd de tuchtsanctie te herleiden tot overplaatsing bij tuchtmaatregel (d.i. de vierde lichtste tuchtsanctie). Er wordt namelijk gewezen op de onberispelijke staat van dienst van de verzoeker.

Hoewel het advies van de Raad van Beroep met betrekking tot de voorgestelde tuchtsanctie niet bindend is, rust volgens de verzoeker een

bijzondere motiveringsplicht op de minister ingeval dit advies niet wordt gevolgd. Welnu, in weerwil van dit advies, heeft de minister beslist toch de op één na zwaarste tuchtsanctie op te leggen, zonder dat zij repliceert, minstens argumenteert, waarom er wordt afgeweken van het advies van de Raad van Beroep. De minister maakt er zich volgens de verzoeker van af met enkele nietszeggende stijlformules. Indien de minister meent dat het ontslag van ambtswege de enige mogelijke tuchtsanctie is, diende zij concreet te motiveren waarom de beweegredenen van de Raad van Beroep niet werden gevolgd. De minister verwijst daarentegen enkel en alleen naar het feit dat de onberispelijke staat van verdienste van de verzoeker "bezwaarlijk" in aanmerking komt, zonder dat wordt ingegaan op de argumenten die de Raad van Beroep heeft weerhouden om de voorgestelde tuchtsanctie te milderen.

De bestreden beslissing verduidelijkt aldus niet waarom geen rekening werd gehouden met de elementen die de Raad van Beroep wel in aanmerking nam (met name de lange vlekkeloze beroepscarrière). Dit maakt volgens de verzoeker evenzeer een schending uit van het zorgvuldigheidsbeginsel.

5. De verwerende partij antwoordt dat de materiële motiveringsplicht niet werd geschonden. De motieven in feite en in rechte blijken zowel uit de beslissing zelf als uit het administratief dossier. Uit het administratief dossier blijkt namelijk dat zowel de hiërarchische meerdere van de verzoeker als het Directiecomité zwaar tillen aan de ten laste gelegde feiten. Niettegenstaande de hiërarchische meerdere van de 6 ten laste gelegde feiten er slechts 5 heeft weerhouden, stelde hij toch het ontslag van ambtswege voor. Ook het Directiecomité stelde dezelfde tuchtmaatregel voor. De verzoeker heeft immers door de ten laste gelegde feiten zowel diegene die de noodoproep deed, als de tussenkomende ploegen, en de toekijkende bevolking in gevaar gebracht.

Wat de formele motiveringsplicht betreft, vermeldt de bestreden beslissing duidelijk de begane tuchtfeiten, de redenen waarom deze feiten een inbreuk maken op de tucht en waarom zij de opgelegde straf rechtvaardigen. Uit de

bestreden beslissing blijkt namelijk duidelijk dat de verzoeker, gezien de ernst van de feiten, een zwaar veiligheidsrisico heeft veroorzaakt voor zowel de bevolking, de personen betrokken bij het incident, als de tussenkomende hulpdiensten. Hierdoor is de veiligheid en integriteit van de burgers en de interveniërende diensten in het gedrang gebracht. De bestreden beslissing vermeldt voorts dat met de vlekkeloze beroepsloopbaan van de verzoeker bij zijn vorige werkgever bezwaarlijk rekening kan worden gehouden, gelet op de eigenheid van de functie van calltaker. Deze functie verschilt danig van enige andere functie en stelt daarom ook specifieke competenties voorop. Uit de bestreden beslissing blijkt ook nog dat heel wat aandacht werd besteed aan het functioneren van de verzoeker, onder meer via extra opleidingen en bijstand door collega's, maar dat de verzoeker ondanks deze vorming nog steeds fouten maakt en zelf bekent dit nog steeds te doen. Deze motieven, die duidelijk, concreet, nauwkeurig en draagkrachtig zijn, verklaren waarom tot het ontslag van ambtswege werd besloten. De in de bestreden beslissing opgenomen motieven zijn afdoend en vinden steun in het administratief dossier. Er kan volgens de verwerende partij dan ook geen sprake zijn van nietszeggende stijlformules.

Bovendien is de verwerende partij van oordeel dat de feiten en de ernst van de begane fouten van die aard zijn dat zij op zich reeds als beweegreden kunnen worden aanzien voor de ontslagbeslissing. Dit wordt ook zo vermeld in de bestreden beslissing: de ernst van de feiten, het veroorzaken van ernstige veiligheidsrisico's en het begaan van deze fouten ondanks herhaaldelijke opleidingen en trainingen. Deze elementen rechtvaardigen aldus een zware tuchtstraf.

In zoverre de verwerende partij is afgeweken van het advies van de Departementale Raad van Beroep, is het volgens haar niet vereist dat zij dit advies moet weerleggen. Het volstaat dat uit de beslissing duidelijk blijkt waarom wordt afgeweken van het advies. De Departementale Raad van Beroep oordeelde enerzijds dat uit het dossier overduidelijk blijkt dat de verzoeker ernstige professionele tekortkomingen vertoont en anderzijds dat mede gelet op diens

onberispelijk beroepsparcours de voorgestelde tuchtmaatregel niet proportioneel is. De verwerende partij sluit zich aan bij de vaststelling van de Raad van Beroep dat de verzoeker ernstige beroepsfouten heeft gemaakt.

De verwerende partij stelt rekening te hebben gehouden met het advies van de Departementale Raad van Beroep. Er wordt immers niet alleen verwezen naar dit advies, maar ook uitdrukkelijk ingegaan op de beweegredenen ervan. De bestreden beslissing motiveert uitdrukkelijk waarom zij afwijkt van het advies van de Raad van Beroep. Voor de verwerende partij kan er namelijk geen sprake zijn van een onberispelijke loopbaan, aangezien de verzoeker ondanks extra opleidingen nog steeds fouten maakt, wat wordt aangegeven in de bestreden beslissing en ook blijkt uit het administratief dossier. Bovendien wordt in de bestreden beslissing aangegeven dat de functie van calltaker danig verschilt van enige andere functie en bepaalde specifieke competenties vooropstelt en dat uit de voorliggende feiten is gebleken dat de verzoeker niet meer voldoet aan de competenties die van een calltaker worden verwacht, zodat de "vlekkeloze beroepsloopbaan" van de verzoeker bij zijn vorige werkgever bezwaarlijk in aanmerking kan worden genomen voor de uitoefening van de functie als calltaker. De verwerende partij voegt daaraan toe dat het inderdaad om een heel speciale functie gaat, die een meer dan normale nauwgezetheid en concentratie vereist. De "vlekkeloze beroepsloopbaan bij de Post" kan dan ook niet in aanmerking worden genomen als verzachtende omstandigheid; er kan slechts rekening worden gehouden met de periode waarin de verzoeker effectief bij de verwerende partij was tewerkgesteld.

Bijgevolg blijkt zowel uit de bestreden beslissing als uit het administratief dossier dat de elementen die door de Departementale Raad van Beroep in het voordeel van de verzoeker weerhouden werden, niet in rekening werden gebracht door de verwerende partij.

De verwerende partij meent dan ook dat zij bij het nemen van de bestreden beslissing zorgvuldig te werk gegaan is aan de hand van de stukken van het administratief dossier.

6. De verzoeker repliceert dat de minister in de bestreden beslissing weliswaar overweegt dat de sanctie van overplaatsing bij tuchtmaatregel zoals geadviseerd door de Raad van Beroep niet kan worden beschouwd als een voldoende zware en adequate tuchtsanctie. De minister ontwijkt volgens de verzoeker echter de essentie en argumenteert niet waarom de geadviseerde overplaatsing niet adequaat of niet voldoende zwaar zou zijn als tuchtsanctie.

De verzoeker meent dat hij wordt gestraft voor een eenmalig feit dat te wijten is aan een onachtzaamheid. Hij stelt dat de diensten van de verwerende partij voortaan dun bevolkt zullen zijn, indien eenieder op eenzelfde wijze zou worden gesanctioneerd.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

7. De verzoeker voert in een tweede middel de schending aan van de algemene rechtsbeginselen en de beginselen van behoorlijk bestuur, meer in het bijzonder van het redelijkheids- en evenredigheidsbeginsel, van het proportionaliteitsbeginsel en de feitenvinding.

De verzoeker acht het redelijkheidsbeginsel geschonden omdat betreffende dezelfde feiten een duidelijk ander standpunt wordt ingenomen door de minister in de bestreden beslissing enerzijds en door de Departementale Raad van Beroep in het advies anderzijds. De verzoeker erkent dat de tuchtoverheid bij het bepalen van de strafmaat over een discretionaire bevoegdheid beschikt, doch stelt dat dit niet mag leiden tot willekeur. Een volkomen in wanverhouding tot de fout staande straf kan dan ook als onwettig worden beschouwd door de Raad van State.

Ingevolge het evenredigheidsbeginsel kan een mineur feit nooit gestraft worden met de zwaarste sanctie.

Bij het opleggen van het ontslag van ambtswege dient de tuchtoverheid niet alleen rekening te houden met de persoonlijke situatie van de betrokkene, maar tevens met het belang van de dienst. Welnu, in casu heeft de tuchtoverheid onvoldoende rekening gehouden met beide elementen. De verzoeker wijst erop dat hij een vlekkeloze beroepsloopbaan heeft. Er heeft zich volgens hem nooit enig probleem voorgedaan. Met deze verzachtende omstandigheden -zoals verwoord in zijn verweerschrift enerzijds en in het advies van de Raad van Beroep anderzijds- werd volgens hem geen en/of onvoldoende rekening gehouden bij het bepalen van de strafmaat. Zijn jarenlange onberispelijke beroepsloopbaan had eveneens in aanmerking moeten worden genomen als verzachtende omstandigheid. De tuchtoverheid heeft op geen enkel ogenblik met deze argumenten rekening gehouden. De verzoeker blijft het bevreemdend vinden dat de Raad van Beroep wel rekening hield met deze elementen, terwijl de bestreden beslissing deze argumenten à décharge zelfs niet eens overweegt en het advies van de Raad van Beroep negeert. Dit houdt naar zijn oordeel een schending in van het evenredigheidsbeginsel.

De verzoeker acht het totaal onredelijk dat de verwerende partij onmiddellijk is overgegaan tot de bestraffing met de op één na zwaarste tuchtstraf. Het ging immers om een eenmalig feit, dat veroorzaakt werd door slechte communicatie en een stresssituatie (noteren van een foutief huisnummer).

Bovendien heeft de verwerende partij het beginsel van de correcte feitenvinding niet, minstens niet voldoende, gerespecteerd. Het wordt de verzoeker namelijk ten grieve geduid dat hij niet heeft gemeld dat er naar aanleiding van de telefonische oproep sprake was van een “vuurwapen”, terwijl hij wel degelijk heeft doorgegeven dat er een wapen bij betrokken was (waarmee in het normaal taalgebruik een “vuurwapen” wordt bedoeld). Volgens de verzoeker blijkt op basis van de bij zijn verweerschrift voor de Raad van Beroep gevoegde

stukken overduidelijk dat hij anderhalve minuut na de oproep opnieuw contact heeft genomen met de bevoegde politiezone om te melden dat er sprake was van een pistool. De tuchtoverheid heeft aldus geen, of minstens onvoldoende, onderzoek gevoerd naar de feiten. Voor de verzoeker is het niet duidelijk of de bestreden beslissing werd genomen met kennisname van zijn argumenten, die hij heeft aangehaald tijdens de procedure voor de Raad van Beroep. In de motivering wordt hier met geen woord over gerept. In die omstandigheden acht de verzoeker de correcte feitenvinding geschonden. Dit maakt nochtans onmiskenbaar een wezenlijke voorwaarde uit om de feiten in een juist daglicht te kunnen stellen.

8. In zoverre de verzoeker voorhoudt dat de verwerende partij omtrent dezelfde feitelijkheden met betrekking tot de strafmaat een duidelijk ander standpunt heeft ingenomen dan de Departementale Raad van Beroep, wijst de verwerende partij erop dat dit eigen is aan een discretionaire bevoegdheid. De verzoeker dient concreet aan te tonen waarom de bestreden beslissing onredelijk is. De loutere verwijzing naar het feit dat een ander standpunt werd ingenomen volstaat niet.

In zoverre volgens de verzoeker een contradictie bestaat tussen de motivering van de bestreden beslissing en het advies van de Departementale Raad van Beroep, wijst de verwerende partij erop dat dit advies niet bindend is. Het volstaat dat uit de bestreden beslissing duidelijk blijkt waarom dient te worden afgeweken van het advies.

De verwerende partij merkt tevens op dat enkel een kennelijk in wanverhouding tot de feiten staande straf onwettig kan worden bevonden door de Raad van State. Welnu, een sanctie staat volgens haar slechts dermate buiten verhouding tot de feiten wanneer geen enkele in redelijkheid oordelende tuchtoverheid die straf zou opleggen voor die feiten. Bij de beoordeling van de tuchtfeiten en de toepassing van de strafmaat mag de tuchtoverheid echter wel streng beslissen.

De verwerende partij meent dat in casu de sanctie van het ontslag van ambtswege zeker verantwoord is, gelet op de ernst van de begane feiten in combinatie met de eigenheid van de functie en het niet voldoen aan de vastgelegde specifieke competenties vereist voor de goede invulling van de functie. Het is duidelijk dat de feiten inzake het foutief noteren en doorgeven van het huisnummer, alsook het niet vermelden aan de hulpdiensten dat betrokkene in het bezit was van een vuurwapen op zich reeds ruim voldoende en duidelijk doorslaggevend zijn om te oordelen dat de verzoeker niet voldoet aan de vereiste competenties om zijn functie naar behoren uit te oefenen. Elk van deze feiten op zich maken reeds zware fouten uit en tonen duidelijk aan dat de verzoeker niet voldoet aan de vereiste competenties. Door deze begane fouten werden immers de interveniërende hulpdiensten en de bevolking in gevaar gebracht. Dergelijke zware misstappen zijn onmiskenbaar doorslaggevende argumenten voor een motivering tot ontslag. In de bestreden beslissing zelf wordt expliciet gewezen op het niet kunnen omgaan met stress, het ontbreken van de vereiste competenties voor het uitoefenen van de functie en het veroorzaken van een ernstig veiligheidsrisico als redenen voor het ontslag. Deze redenen blijken uit voornoemde feiten en volstaan ruimschoots om de verzoeker te ontslaan.

Voor zover de verzoeker een beroep doet op zijn vlekkeloze beroepsloopbaan als verzachtende omstandigheid, merkt de verwerende partij op dat dit element niet kan worden weerhouden voor wat zijn loopbaan bij de Post betreft. Voor wat zijn loopbaan als calltaker betreft, stroken verzoekers beweringen niet met de realiteit. Uit het administratief dossier blijkt namelijk dat de feiten van 30 mei 2009 geen alleenstaand feit zijn. Meer bepaald blijkt dit uit het bijsturingsgesprek van 22 juni 2009, waarin wordt aangegeven dat de verzoeker herhaaldelijk fouten heeft gemaakt en is blijven maken, ondanks bijkomende opleidingen en persoonlijke begeleiding.

Ten slotte is het feit dat de verzoeker enkel gemeld heeft dat er een wapen in het spel was naar het oordeel van de verwerende partij niet voldoende, temeer daar de dreiging die uitgaat van een wapen verschilt naar het

soort wapen. Als calltaker dient de verzoeker de juiste vragen te stellen aan de oproeper teneinde alle nodige en nuttige informatie te verzamelen en dient hij op de hoogte te zijn van de verschillende soorten wapens. Dat hij achteraf verduidelijkt heeft dat het om een pistool ging, doet niets ter zake, daar de kans bestaat dat op dat ogenblik het kwaad reeds geschied was. Bovendien wist de verzoeker dat de zoon van de oproepster een pistool bezat, daar zij dit heeft meegedeeld en de verzoeker dit herhaald heeft. De verwerende partij stelt dan ook correct aan feitenvinding te hebben gedaan.

9. In haar laatste memorie beklemtoont de verwerende partij nog de volgende elementen:

- uit het administratief dossier blijkt dat zowel de hiërarchisch meerdere van de verzoeker, het Directiecomité, de Departementale Raad van Beroep als de minister bijzonder zwaar tillen aan de ten laste gelegde feiten en dat een zwaardere tuchtsanctie gerechtvaardigd is;
- verder dient te worden opgemerkt dat het advies van de Raad van Beroep geen bindend advies is. De omstandigheid dat een lichtere tuchtstraf werd voorgesteld door een adviserend orgaan belet niet dat de tuchtoverheid de op één na zwaarste tuchtstraf oplegt;
- het element van de “vlekkeloze loopbaan” is echter enerzijds niet relevant wanneer het de vorige functie van de verzoeker bij de Post betreft en anderzijds onjuist wanneer het de functie van verzoeker als calltaker betreft;
- zelfs indien de Raad van State van oordeel zou zijn dat de verzoeker alsnog beschikt over een vlekkeloze beroepsloopbaan als calltaker bij verweerder dan belet dit niet dat de verwerende partij alsnog een zware tuchtsanctie kan opleggen;
- dat zowel de Raad van Beroep als de verwerende partij van oordeel zijn dat de feiten ernstig zijn, neemt niet weg dat beiden van oordeel kunnen zijn dat voor die ernstige feiten een andere straf kan opgelegd worden. Het opleggen van een tuchtstraf is dan ook een discretionaire bevoegdheid;
- evenwel blijkt uit het administratief dossier dat de formele motivering gedragen wordt door het administratief dossier. Uit de bestreden beslissing blijkt dat de

verwerende partij als doorslaggevend motief heeft beschouwd het feit dat door de fouten van de verzoeker er een ernstig veiligheidsrisico werd veroorzaakt voor de tussenkomende ploegen, de betrokken personen bij het incident als voor de bevolking en hierdoor de veiligheid en integriteit van de burgers en de interveniërende diensten in het gedrang is gekomen;

- bij de beoordeling van de redelijkheid van de strafmaat moet rekening gehouden worden met de aard en de ernst van de fout, de hoedanigheid van de persoon, de belangrijkheid van zijn ambt, de weerslag van de fout en de bestraffing op het aanzien van het ambt;
- dat het Directiecomité de sanctie met een kleine meerderheid van voor-stemmen heeft voorgesteld wijst er alleen op dat deze sanctie zich niet evident opdrong maar niet dat ze zich evident niet opdrong.

Beoordeling

10. In de uiteenzetting van de twee middelen richt de verzoeker zich tegen de ernst van de tuchtsanctie. Hij betwist niet dat de feiten bewezen zijn, noch de vaststelling dat deze feiten tuchtrechtelijk dienen te worden gesanctioneerd.

Uit de lezing van de bestreden beslissing blijkt dat de volgende feiten aan de verzoeker worden ten laste gelegd:

1. Het registreren van het verkeerde huisnummer op de fiche;
2. Het doorgeven van het verkeerde huisnummer bij de telefonische distributie aan de dispatcher van de politiezone Blankenberge;
3. Het aanvankelijk niet melden op de fiche dat er een vuurwapen aanwezig was (terwijl de meldster gezegd had dat het om een vuurwapen ging en de verzoeker dit zelf herhaald heeft);
4. Het niet volgen van de opgelegde procedure in het geval van moeilijkheden met een persoon gewapend met een vuurwapen (hij heeft de oproep niet als noodoproep aanvaard en slechts voorgesteld als eenvoudige moeilijkheden in een gezin met slagen);

5. Het aanvankelijk melden aan de dispatcher van de politiezone Blankenberge dat er geen wapen aanwezig was en dat de meldster niet gezegd had dat het een vuurwapen was (terwijl deze wel degelijk had gezegd dat het om een vuurwapen ging).

De bestreden beslissing geeft ook zelf aan waarom deze feiten tuchtrechtelijk dienen te worden gesanctioneerd. Zij vormen namelijk een inbreuk op artikel 7, § 1, (plicht tot integriteit), § 2, (recht van de ambtenaren om waardig behandeld te worden) en 8, § 1, (het behandelen van de gebruikers van de dienst met welwillendheid) van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel .

Wat de feiten 3, 4 en 5 betreft, merkt de verzoeker in de uiteenzetting van zijn tweede middel op dat hij heeft doorgegeven dat er wel degelijk een wapen bij betrokken was, wat in het normale taalgebruik dient te worden verstaan als een vuurwapen, en dat duidelijk is gebleken dat hij anderhalve minuut na de oproep opnieuw contact heeft genomen met de bevoegde politiezone om de aanwezigheid van een pistool te melden, zodat het beginsel van de correcte feitenvinding niet, minstens niet voldoende, werd gerespecteerd.

Hoewel onder het vijfde feit in de bestreden beslissing wordt vermeld dat de verzoeker aan de dispatcher van de politiezone Blankenberge aanvankelijk meldde dat er geen wapen aanwezig was, blijkt uit het administratief dossier dat dit feit als volgt luidt : “Het aanvankelijk melden aan de dispatcher van de Politiezone Blankenberge dat er een wapen aanwezig was en dat de meldster niet gezegd had of het een vuurwapen was (terwijl meldster wel degelijk had gezegd dat het om een vuurwapen ging)”. Met andere woorden werd een materiële vergissing begaan door in de thans bestreden beslissing melding te maken van “geen wapen” in plaats van “een wapen”. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt namelijk dat aan de verzoeker wordt ten laste gelegd niet meteen melding te hebben gemaakt van de aanwezigheid van een vuurwapen, doch bestaat

er geen discussie over het feit dat de verzoeker van meet af aan heeft gemeld dat een wapen aanwezig was.

De verzoeker betwist evenwel het bestaan van de feiten 3, 4 en 5 op zich niet, noch de vaststelling dat zij een inbreuk uitmaken op het tuchtrecht. Meer bepaald wordt door hem geenszins ontkend dat hij aanvankelijk niet de aanwezigheid van een vuurwapen heeft gemeld (op de fiche) en dat evenmin heeft doorgegeven aan de dispatcher en dat hij de oproep niet heeft aanvaard als noodoproep. Aldus wenst de verzoeker aan te tonen dat de feiten 3, 4 en 5, samengelezen met de feiten 1 en 2, namelijk het registreren van het foutieve huisnummer op de fiche en doorgeven aan de dispatcher van een foutief huisnummer geen aanleiding kunnen geven tot de strafmaat die hem werd opgelegd, zijnde het ontslag van ambtswege.

In zoverre de verzoeker in het eerste middel aanvoert dat de motivering van de strafmaat niet volstaat, dient te worden opgemerkt dat de motiveringsplicht wat de rechtvaardiging voor de uiteindelijk opgelegde tuchtsanctie betreft stringenter moet worden opgevat indien het gaat om tuchtsancties die, zoals het ontslag van ambtswege, sterk op de persoonlijke levenssituatie van de betrokken ambtenaar ingrijpen en indien het advies van de Departementale Raad van Beroep gunstig is voor de verzoeker, wat te dezen het geval is.

De thans bestreden beslissing motiveert de strafmaat van het ontslag van ambtswege met de volgende overwegingen:

- gezien de eigenheid van de functie als calltaker wordt in het kader van het opvragen van informatie een meer dan normale nauwgezetheid vereist, vermits dit een belangrijke bron is voor de interventie van de hulpdiensten;
- in een aanzienlijk aantal oproepen gaat het om gevallen waarbij de veiligheid en integriteit van de burgers betrokken is;
- door de ernst van de fouten die de verzoeker op 30 mei 2009 heeft begaan, betrokkene een ernstig veiligheidsrisico heeft veroorzaakt zowel voor de

tussenkomende ploegen, de personen betrokken bij het incident als voor de bevolking en hierdoor is de veiligheid en integriteit van de burgers en de interveniërende diensten in het gedrang gekomen;
- bovendien inzake de opmerking van de Departemenale Raad van Beroep betreffende de vlekkeloze beroepsloopbaan bij zijn vorige werkgever dient te worden opgemerkt dat de functie van calltaker danig verschilt van enige andere functie en bepaalde competenties vooropstelt;
- aldus kan de vlekkeloze beroepsloopbaan bij de vorige werkgever bezwaarlijk in aanmerking worden genomen voor de uitoefening van de functie als calltaker;
- gezien de eigenheid en belangrijkheid van zijn functie dient de calltaker aan verschillende specifieke competenties, eigen aan deze functie, te voldoen;
- uit de voorliggende feiten duidelijk is gebleken dat betrokkene niet meer aan de competenties voldoet die van een calltaker verwacht worden door zowel de werkgever als de burger;
- bovendien heel wat aandacht is besteed aan het functioneren van betrokkene via onder meer extra opleidingen en bijstand door collega's;
- het kunnen omgaan met stress deel uitmaakt van de vereiste competenties voor het uitoefenen van de functie;
- betrokkene de functie vrijwillig aanvaard heeft;
- betrokkene, ondanks extra opleidingen, toch nog vaak fouten heeft gemaakt en verklaart dit nog steeds te doen.

De bestreden beslissing bevat bijgevolg een uitgebreide motivering wat de strafmaat betreft. De verwerende partij heeft in haar beslissing uitdrukkelijk de argumenten opgenomen waarop de tuchtsanctie van het ontslag van ambtswege is gesteund. In tegenstelling tot wat de verzoeker beweert in het eerste middel, gaat het niet om loutere stijlformules, doch wordt concreet aangegeven waarom de verwerende partij meent het advies van de Raad van Beroep niet te kunnen volgen. Tevens is de verwerende partij met deze in de bestreden beslissing opgenomen motieven willen tegemoet komen aan de overwegingen van het schorsingsarrest nr. 208.571 van 28 oktober 2010 met name dat door de Raad van Beroep blijkbaar meer belang werd gehecht aan het

functioneringsprobleem van de verzoeker en aan zijn vlekkeloze beroepsloopbaan bij de Post.

Bijgevolg dient onderzocht of de in de bestreden beslissing opgenomen motieven draagkrachtig zijn en of zij de toets van de redelijkheid doorstaan.

Bij het determineren van de aard en de zwaarte van de tuchtsanctie beschikt de tuchtoverheid over een ruime appreciatiebevoegdheid, die de redelijkheid als grens heeft. Bij het bepalen van de tuchtsanctie en bij de motivering ervan, zal de tuchtoverheid rekening dienen te houden met de aard van de ten laste gelegde feiten, de tuchtrechtelijk vervolgde persoon, de omstandigheden waarin de feiten gepleegd zijn, de goede werking van de dienst en de weerslag van de inbreuk en van de bestraffing op het gedrag van andere personeelsleden. De Raad van State heeft bij de toetsing van de redelijkheid van de opgelegde tuchtstraf slechts een marginale bevoegdheid. Dit betekent dat hij zich niet in de plaats van de tuchtoverheid kan stellen, maar enkel een volkomen in wanverhouding tot de fout staande straf als onwettig kan kwalificeren, dit is een straf waarvan het in redelijkheid ondenkbaar is dat enige overheid ze voor die fout zou opleggen.

Luidens artikel 77, § 1, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel kunnen de volgende tuchtstraffen worden uitgesproken:

1. terechtwijzing;
2. blaam;
3. inhouding van wedde;
4. verplaatsing bij tuchtmaatregel;
5. tuchtschorsing;
6. lagere inschaling;
7. terugzetting;
8. ontslag van ambtswege;

9. afzetting.

Zoals de verwerende partij ook aangeeft in haar memorie van antwoord, blijkt uit het administratief dossier dat het Directiecomité heeft voorgesteld “het ontslag van ambtswege” op te leggen.

Uit het administratief dossier blijkt voorts dat de Departementale Raad van Beroep heeft geadviseerd de door het Directiecomité definitief voorgestelde tuchtsanctie van “het ontslag van ambtswege” te herleiden tot de “overplaatsing bij tuchtmaatregel”. Uit de lezing van het advies van de Raad van Beroep blijkt dat hij de ernst van de professionele tekortkomingen van de verzoeker wel degelijk erkent, die een “zwaardere” tuchtsanctie rechtvaardigen, zonder dat het verantwoord is om voor deze feiten, mede gelet op het onberispelijk beroepsparcours van de verzoeker, het ontslag van ambtswege (zijnde de op één na zwaarste tuchtsanctie) op te leggen. Om deze reden heeft de Raad van Beroep ervoor geopteerd de voorgestelde achtste tuchtsanctie te herleiden tot de vierde tuchtsanctie.

Desalniettemin heeft de verwerende partij er toch voor geopteerd de achtste, en de op één na zwaarste tuchtsanctie, op te leggen. Hoewel de overheid over een discretionaire bevoegdheid terzake beschikt, stelt de Raad van State vast dat de verwerende partij beslist dat voor diezelfde feiten een veel zwaardere tuchtsanctie dient te worden opgelegd, temeer daar één van de elementen die de verwerende partij aanhaalt ter verantwoording van de strafmaat evenzeer door de Departementale Raad van Beroep expliciet in zijn advies werd opgenomen. Het gaat om de ernst van de feiten, door de verzoeker begaan op 30 mei 2009. Het element dat betrekking heeft op de ernst van de feiten die de verzoeker op 30 mei 2009 heeft begaan kan derhalve niet volstaan ter verantwoording van het opleggen van het ontslag van ambtswege. De verwerende partij kan dan ook niet worden gevolgd in haar argumentatie dat de feiten betreffende het foutief noteren en doorgeven van het huisnummer, alsook het niet vermelden aan de hulpdiensten dat betrokkene in het bezit was van een vuurwapen

op zich onmiskenbaar doorslaggevende elementen zijn die het ontslag van ambtswege kunnen rechtvaardigen. In tegenstelling tot het standpunt van de verwerende partij, blijkt dat voor die feiten volgens de Raad van Beroep, die in zijn advies evenzeer de ernst van die feiten heeft erkend, een veel lichtere tuchtsanctie aangewezen is, zodat het niet dermate evident is dat voor dergelijke feiten een ontslag van ambtswege moest worden opgelegd.

Zelfs zo voor het bepalen van de strafmaat, rekening houdend met de feiten van 30 mei 2009, evenzeer de eigenheid van de functie van calltaker in overweging moet worden genomen, maakt de verwerende partij evenwel in voorliggend geval niet aannemelijk dat deze elementen evident tot een ontslag van ambtswege nopen. Daar de verzoeker tewerkgesteld is in de functie van calltaker en de hem ten laste gelegde feiten zich hebben afgespeeld in de uitoefening van die specifieke functie, blijkt dat de Departementale Raad van Beroep dit gegeven mee in zijn beoordeling heeft betrokken, zelfs zo dit als dusdanig niet wordt vermeld in het advies. Mede in acht genomen deze specifieke functie van calltaker, is de Raad van Beroep desalniettemin van oordeel dat een ontslag van ambtswege buitenproportioneel is. Ook dit element met betrekking tot de specificiteit van de functie van calltaker kan derhalve niet volstaan ter verantwoording van het opleggen van het ontslag van ambtswege.

Met betrekking tot de vaststelling van de Departementale Raad van Beroep in verband met het “onberispelijk beroepsparcours” van de verzoeker merkt de verwerende partij in haar memorie van antwoord op dat in de bestreden beslissing uitdrukkelijk wordt aangegeven dat de “vlekkeloze beroepsloopbaan” van de verzoeker bij zijn vorige werkgever bezwaarlijk in aanmerking kan worden genomen voor de uitoefening van de functie van calltaker, gezien de specificiteit van deze functie die bepaalde specifieke competenties vooropstelt, waaraan de verzoeker niet meer voldoet omwille van de gepleegde feiten.

In tegenstelling tot wat de verwerende partij begrijpt onder “vlekkeloze beroepsloopbaan”, heeft de Departementale Raad van Beroep hiermee

niet enkel de beroepsloopbaan van de verzoeker bij zijn vorige werkgever bedoeld, doch tevens diens loopbaan als calltaker. In zijn advies vermeldt hij immers het "onberispelijk beroepsparcours" van de verzoeker, zonder meer. Daar tijdens de zitting van de Departementale Raad van Beroep niet alleen verwezen werd naar zijn loopbaan van 28 jaar bij de Post, maar ook naar zijn loopbaan vanaf 1 februari 2008 als calltaker en naar het gunstig verloop van verzoekers stageperiode als calltaker, kan het "beroepsparcours" van de verzoeker niet anders worden begrepen dan als zijn ganse beroepsloopbaan. Het is bijgevolg de ganse beroepscarrière die de Departementale Raad van Beroep bij het bepalen van de tuchtmaatregel in acht heeft genomen. Aldus kan de verwerende partij de tuchtsanctie van het ontslag van ambtswege evenmin verantwoorden op basis van de overweging dat de vlekkeloze beroepsloopbaan bij de vorige werkgever bezwaarlijk in aanmerking kan worden genomen.

De verwerende partij voegt daaraan toe dat er geen sprake kan zijn van een dergelijk "onberispelijk beroepsparcours", aangezien de feiten van 30 mei 2009 geen alleenstaand geval zijn. Ondanks bijkomende opleidingen en persoonlijke begeleiding heeft de verzoeker immers nog herhaaldelijk fouten begaan en verklaart hij dit nog steeds te doen, wat ook wordt vermeld in de bestreden beslissing.

Voornoemd argument kan echter evenmin een dermate zware tuchtsanctie als het ontslag van ambtswege rechtvaardigen. Hoewel de verzoeker tijdens het verhoor door zijn hiërarchische overste heeft verklaard nog fouten te hebben gemaakt na de gevolgde opleiding, ontkracht hij deze verklaring in zijn schriftelijke opmerkingen op dit verhoor en ontkent hij zowel tijdens de zitting van de Raad van Beroep van 25 maart 2010 als tijdens de vergadering van het Directiecomité van 26 januari 2010 na de opleiding nog fouten te hebben begaan, met uitzondering dan van de fouten die hem in het kader van de huidige tuchtprocedure ten laste worden gelegd. Hieruit blijkt dat de verzoeker niet heeft verklaard nog vaak fouten te maken. Er kan dan ook niet zonder meer worden

gesteld dat de verzoeker nog vaak fouten heeft gemaakt en verklaart dit nog steeds te doen.

De verklaring die de verzoeker tijdens de tuchtprocedure heeft gegeven naar aanleiding van de door hem op 30 mei 2009 begane fouten -onder meer de zware stressomstandigheden-, tracht de verwerende partij in de bestreden beslissing te ontkrachten door te stellen dat het kunnen omgaan met stress deel uitmaakt van de vereiste competenties voor het uitoefenen van de functie van calltaker en van het feit dat de verzoeker deze functie vrijwillig heeft aanvaard. Zo deze door de verwerende partij aangehaalde elementen -samengelezen met de overige in de bestreden beslissing aangehaalde elementen- een eerder "zwaardere" tuchtsanctie zouden kunnen verantwoorden is het evenwel kennelijk onredelijk het ontslag van ambtswege als tuchtsanctie op te leggen, in huidige zaak. De elementen aangehaald in de bestreden beslissing ter verantwoording van de strafmaat kunnen het ontslag van ambtswege niet verantwoorden.

Hoewel uit het administratief dossier blijkt dat niet wordt betwist dat de verzoeker naar aanleiding van de behandeling van de telefonische oproep (met referentie W806843) op 30 mei 2009 ernstige beroepsfouten heeft gemaakt, dient het volgende te worden gepreciseerd. De vijf aan de verzoeker ten laste gelegde tuchtfeiten vloeien voort uit het registreren (op de fiche) en doorgeven (aan de dispatcher) van een foutief huisnummer en het aanvankelijk niet melden (op de fiche) en doorgeven (aan de dispatcher) van de aanwezigheid van een vuurwapen.

Zonder de ernst van deze feiten te minimaliseren en zonder zich in de plaats te stellen van de tuchtoverheid die bevoegd is de gepaste straf voor deze feiten op te leggen, is het opleggen van de op één na zwaarste tuchtstraf voor de feiten gepleegd door de verzoeker kennelijk onredelijk omdat met betrekking tot het aanvankelijk niet melden en niet doorgeven van de aanwezigheid van een vuurwapen, vaststaat dat de verzoeker aanvankelijk wel de aanwezigheid van een

wapen heeft gemeld en dat hij nadien de aanwezigheid van een vuurwapen heeft bevestigd.

Gelet op wat voorafgaat kunnen de in de bestreden beslissing aangehaalde overwegingen de opgelegde tuchtsanctie van het ontslag van ambtswege niet verantwoorden omdat in essentie de door de verwerende partij opgelegde tuchtsanctie gelet op de omstandigheden eigen aan de zaak kennelijk onredelijk is.

11. Het eerste en tweede middel zijn derhalve in de aangegeven mate gegrond.

12. De intrekking met de thans bestreden beslissing van 18 januari 2011 van het ministerieel besluit van 30 april 2010 betreffende het ontslag van ambtswege van de verzoeker wordt evenwel niet aangevochten.

Aangezien de beslissing van 18 januari 2011 door de verzoeker slechts wordt aangevochten in de mate dat het ontslag van ambtswege wordt opgelegd, dient deze beslissing slechts in die mate te worden vernietigd. In de mate dat het ministerieel besluit van 30 april 2010 wordt ingetrokken, blijft de beslissing van 18 januari 2011 overeind.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van 18 januari 2011 uitgaande van de minister van Binnenlandse Zaken, in de mate dat het ontslag van ambtswege aan Johny Callewaert wordt opgelegd met ingang van 30 april 2010.

De Raad van State verwerpt het beroep voor het overige.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 1 december 2011, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,

bijgestaan door

Vera Wauters,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Vera Wauters	**André Vandendriessche**